Uchwała Nr 4699/2010
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 listopada 2010 r.

w sprawie: zatwierdzenia metodologii doboru próby do kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V i VI WRPO

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.), art. 26 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz art. 60 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie nr (WE) 1260/1999 (Dz. Urz. UE L210, s. 25 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjmuje metodologię doboru próby do kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V i VI WRPO, stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Wojciech Jankowiak
Wicemarszałek

Uzasadnienie
do Uchwały Nr 4699/2010
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 listopada 2010 r.

w sprawie: zatwierdzenia metodologii doboru próby do kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V i VI WRPO

W celu zapewnienia wykonania postanowień Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. (w szczególności przepisów art. 57, 60 i 90) została opracowana metodologia doboru próby do kontroli trwałości projektów.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r., instytucja zarządzająca programem operacyjnym zapewnia, że operacja obejmująca inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne zachowa wkład funduszy wyłącznie, jeżeli w terminie pięciu lub trzech lat od jej zakończenia nie zostanie poddana zasadniczej modyfikacji wynikającej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej i mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji operacji lub powodującej uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny.
Ponadto, do zadań instytucji zarządzającej programem operacyjnym należy m. in. weryfikacja, że współfinansowane towary i usługi zostały faktycznie dostarczone oraz że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi.
Instytucja zarządzająca zapewnia także, że wszystkie dokumenty uzupełniające dotyczące wydatków i audytów danego programu operacyjnego są przechowywane do wglądu Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu przez wymagany przepisami okres.
Powyższe zadania instytucji zarządzającej zostaną wypełnione m. in. poprzez kontrole trwałości projektów, prowadzone w miejscu ich realizacji. Kontrole te mogą obejmować próbę projektów dofinansowanych ze środków WRPO. Metodologia doboru próby stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały służyć będzie wyłonieniu reprezentatywnej grupy operacji, które zostaną poddane kontroli na miejscu w zakresie zachowania trwałości projektów.
Metodologia reguluje sposób postępowania w procesie wybory próby projektów do kontroli trwałości, w tym:
- wskazuje czynniki ryzyka stanowiące podstawę oceny każdego projektu i ich wagi,
- precyzuje zasady przyznawania każdemu projektowi punktów,
- ustala wielkość próby, której poziom zapewni reprezentatywność tej próby.

WICEMARSZAŁEK
Leszek Wojtasiak

Załącznik do Uchwały Nr 4699/2010
z dnia 18 listopada 2010 r.

Metodologia doboru próby do kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V i VI WRPO

Część I Założenia ogólne

1. Wybór projektów do kontroli przeprowadzany jest osobno dla każdego z Działań WRPO i dla każdego ze schematów.
2. Wybór próby projektów do kontroli jest przeprowadzany z zachowaniem zasady dwóch par oczu.
3. Populację projektów stanowią operacje rozliczone przez Departament Wdrażania Programu Regionalnego w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym prowadzony jest dobór próby.
4. Dobór projektów do kontroli na miejscu w zakresie ich trwałości jest dokonywany na podstawie analizy ryzyka oraz metody losowej.
5. Przed przeprowadzeniem typowania projekty dzieli się na 2 grupy:
   a. grupa A – projekty niepoddane kontroli na miejscu.
   b. grupa B – projekty poddane kontroli na miejscu.
6. Do kontroli trwałości wyłonionych zostanie co najmniej:
   a. 20% populacji projektów, w przypadku których nie została przeprowadzona kontrola na miejscu ich realizacji (15% - analiza ryzyka, 5% - dobór losowy),
   b. 5% populacji projektów, przypadku których przeprowadzona została kontrola na miejscu ich realizacji (4% - analiza ryzyka, 1% - dobór losowy).
7. W szczególnych przypadkach dopuszcza się odstępstwa od niniejszej metodologii. Przypadek taki jest szczegółowo opisywany w protokole doboru próby projektów do kontroli trwałości wraz z podaniem uzasadnienia.

Część II Opis metodologii

2.1. Ankiety

Pierwszym etapem, poprzedzającym czynności kontrolne, jest rozesłanie do wszystkich beneficjentów ankiety, której celem jest wstępne określenie, czy została dochowana trwałość projektu. Ankieta ta jest przesyłana do beneficjentów realizujących projekty zakończone w roku poprzedzającym rok, w którym dokonuje się wyboru próby w terminie do 31 sierpnia każdego roku.
Ankiety związane z pozyskaniem informacji dotyczących trwałości danego projektu mogą zostać wysyłane kilkakrotnie.
Jeśli beneficjent nie odpowie na ankietę (ankiety) dotyczącą danego projektu lub nadesłane informacje będą budziły wątpliwości co do zgodności realizacji i utrzymania projektu z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie, projekt taki uznany zostanie za obarczony podwyższonym ryzykiem niedochowania trwałości.
Przyczyny uznania każdego projektu za obarczony podwyższonym ryzykiem są opisywane w protokole z wyboru projektów wytypowanych do kontroli ich trwałości.

2.2. Analiza ryzyka

Wybór projektów do kontroli z zastosowaniem analizy ryzyka polega na wyselekcjonowaniu projektów, w przypadku których ryzyko wystąpienia zamierzonego lub przypadkowego błędu jest najwyższe.
Analiza ryzyka przeprowadzana jest na podstawie jednolitych, opisanych czynników ryzyka.
Istotą tej metody jest sprowadzenie ryzyka do wspólnego mianownika i porównanie z pozoru niemierzalnych i nieporównywalnych ryzyk poprzez nadanie wyodrębnionym czynnikom ryzyka odpowiednich wag, a następnie, po dokonaniu obliczeń, wyselekcjonowanie projektów obarczonych ryzykiem o najwyższej materialności.

Czynnik ryzyka – zdarzenie, działanie lub jego brak, które może spowodować wystąpienie ryzyka.
Każdy z zastosowanych czynników ryzyka jest opisywany, a jego wybór – uzasadniony.

Waga ryzyka – parametr określający prawdopodobieństwo wystąpienia konkretnego czynnika ryzyka.
Wagę ryzyka określona może zostać w wartościach punktowych lub procentowych.
W przypadku określenia wagi ryzyka w punktach zaleca się przyjęcie wartości od 1 do 4 (zakres ten może ulegać zmianie), gdzie wartościom liczbowym odpowiadać będą następujące poziomy ryzyk:

ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 061 626 61 00, fax 061 626 61 03
www.wrpo.wielkopolskie.pl, e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl

1 - „ryzyko niskie",
2 - „ryzyko średnie",
3 - „ryzyko wysokie",
4 - „ryzyko bardzo wysokie".

2.2.1. Opis czynników ryzyka

Podczas doboru projektów do kontroli trwałości przyjmowane są następujące czynniki

Czynnik A - Materialność (kwota dofinansowania projektu) - waga ryzyka: **2**

Z doświadczenia wynikającego z przeprowadzonych kontroli wynika jednoznaczny wniosek, że im większa jest wartość realizowanego projektu, tym wyższa jest materialność ryzyka.
W przypadku projektów o dużej wartości kwoty dofinansowania, każde z potencjalnych ryzyk będzie obarczone większym stopniem materialności niż w przypadku projektów objętych niską kwotą dotacji.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
Kwota dofinansowania do 50.000* PLN.	Kwota dofinansowania od 50.000 do 100.000* PLN.	Kwota dofinansowania od 100.000 do 150.000* PLN.	Kwota dofinansowania powyżej 150.000* PLN.

**Podane wartości mają charakter przykładowy i będą określane w zależności od wartości kwot dofinansowania projektów ujętych w populacji.*

Czynnik B – Nieprawidłowości i uchybienia - waga ryzyka: **3**

Są ważnym sygnałem, którego nie można ignorować. W zależności od rodzaju i wykrytej wcześniej nieprawidłowości można stwierdzić, że beneficjent miał/ma problemy z prawidłową realizacją projektu. Przyczyną może być niewiedza lub brak doświadczenia, ale też w skrajnych przypadkach świadome działanie, mające na celu uzyskanie dotacji niezgodnie z prawem.
Szczególną uwagę należy zwrócić na beneficjenta, u którego podczas realizacji projektu wykryto nieprawidłowości o znacznej materialności lub podejrzewanego o oszustwo lub wyłudzenie środków publicznych.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
Brak nieprawidłowości i uchybień.	Nieprawidłowości stwierdzone w poprzednim okresie programowania 2004-2006 (ZPORR).	Nieprawidłowości o materialności do 10 tys. EURO dot. WRPO lub potencjalne przypadki podwójnego dofinansowania np. brak korekty amortyzacji po otrzymaniu dofinansowania.	Nieprawidłowości o wysokim stopniu materialności (powyżej 10 tys. EURO) dot. WRPO lub przypadki oszustw, prób wyłudzenia dotacji.

Czynnik C – Złożoność podjętych działań projektowych - waga ryzyka: **4**

Duża ilość czynności związanych z działaniami związanymi z realizacją projektu/projektów pociąga za sobą ryzyko realizacji niezgodnej z umową oraz wnioskiem o dofinansowanie. Duże odstępstwa w tym zakresie mogą spowodować, że poniesione wydatki nie powinny zostać uznane za kwalifikowalne, a tym samym objęte dofinansowaniem.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
Beneficjent zrealizował 1 projekt dofinansowany z WRPO lub w związku z danym projektem sporządzone zostały nie więcej niż 2 aneksy do umowy o dofinansowanie projektu.	W związku z danym projektem sporządzone zostały 3 aneksy do umowy o dofinansowanie projektu.	Beneficjent zrealizował / realizuje 2 projekty w różnych działaniach / schematach WRPO lub w związku z danym projektem sporządzone zostały 4 lub więcej aneksy do umowy o dofinansowanie projektu.	Beneficjent zrealizował / realizuje co najmniej 2 projekty w ramach tego samego schematu w obrębie danego działania WRPO.

ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 061 626 61 00, fax 061 626 61 03
www.wrpo.wielkopolskie.pl, e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl

Czynnik D – Ankieta - waga ryzyka: **2**

W przypadku braku danych o projekcie istnieje prawdopodobieństwo, że stan rzeczywisty jest niezgodny z deklarowanym we wniosku o dofinansowanie lub dokumentacja projektowa zawiera błędy mogące mieć wpływ na prawidłowość realizacji projektu, a tym samym istnieje ryzyko niedochowania trwałości projektu.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
Beneficjent odesłał ankietę oraz wypełnione zostały wszystkie pola i odpowiedzi nie budzą wątpliwości.	Beneficjent odesłał ankietę, jednak nie zostały wypełnione wszystkie pola.	Beneficjent odesłał ankietę jednak nadesłane odpowiedzi budzą wątpliwości.	Beneficjent nie odesłał ankiety lub nadesłane odpowiedzi budzą poważne wątpliwości.

Czynnik E – Wskaźniki - waga ryzyka: **3**

Doświadczenie z kontroli na miejscu realizacji projektu pokazuje, że przyjęcie wielu wskaźników rezultatu wiąże się z różnego rodzaju komplikacjami. W przypadku beneficjentów, którzy jako wskaźnik deklarowali utworzenie np. nowych stanowisk pracy często występuje sytuacja, że ich osiągnięcie wymagane było po terminie zakończenia realizacji. Monitorowanie wskaźników bazuje w głównej mierze na oświadczeniach oraz wyrywkowych wizytach, tak więc ryzyko dotyczące tego zagadnienia jest wysokie.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
W związku z realizacją projektu założono osiągnięcie 1 wskaźnika rezultatu.	W związku z realizacją projektu założono osiągnięcie 2 i więcej wskaźników rezultatu (*utworzenie 2 nowych stanowisk pracy).	W dniu zakończenia realizacji projektu beneficjent nie osiągnął wskaźników rezultatu, jednak termin ich osiągnięcia nie był wymagany.	W dniu zakończenia realizacji projektu beneficjent nie osiągnął wskaźników rezultatu, a termin ich osiągnięcia był wymagany lub w wyniku kontroli stwierdzono nie osiągnięcie w deklarowanej we wniosku o płatność wartości.

**W przypadku działań realizowanych przez przedsiębiorców, jeżeli w dokumentacji konkursowej przewidziano utworzenie nowego stanowiska pracy, wskaźnik ten należy traktować jako priorytetowy. W pozostałych przypadkach wskaźniki uznane są za równorzędne.*

Czynnik F – Podatek VAT - waga ryzyka: **4**

Korekty związane z podatkiem VAT sugerować mogą w pośredni sposób problemy beneficjenta z zachowaniem prawidłowości projektu. W przypadku beneficjentów, u których VAT był wydatkiem kwalifikowalnym, istnieje możliwość jego odzyskania, a tym samym powstaje ryzyko podwójnego finansowania.

1	2	3	4
ryzyko niskie	ryzyko średnie	ryzyko wysokie	ryzyko b. wysokie
Podatek VAT jest nie był kosztem kwalifikowalnym w projekcie.	Beneficjent dokonał korekty podatku VAT (bez względu na to, czy podatek VAT był lub nie był kosztem kwalifikowalnym).	Podatek VAT był kosztem kwalifikowalnym i beneficjent dokonał korekty podatku VAT.	Podatek VAT był kosztem kwalifikowalnym i dokonano jego rozliczania.

Uwaga: W przypadku możliwości przyznania wielu wartości punktowych w ramach danego czynnika, zawsze należy przyznać wartość wyższą.

ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 061 626 61 00, fax 061 626 61 03
www.wrpo.wielkopolskie.pl, e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl

2.2.2. Sporządzenie matrycy ryzyka

Po przeliczeniu poziomu ryzyka dla każdego z ww. czynników określa się ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w ramach projektu.
Wyniki przeprowadzonej analizy ryzyka zestawiane są w sposób tabelaryczny.
Kolejnym etapem jest posortowanie projektów w sposób malejący według obliczonego prawdopodobieństwa wystąpienia nieprawidłowości.
Do kontroli wytypowane zostaną projekty zajmujące czołowe miejsca w matrycy, które są obarczone najwyższym prawdopodobieństwem wystąpienia nieprawidłowości (15% projektów z grupy A oraz 4% projektów z grupy B).
Wartości liczbowe ilości projektów poddanych kontroli przeliczane z wartości procentowych należy zaokrąglić w górę do pełnych jedności.
Uwaga: W przypadku, gdy projekty znajdujące się na dalszych miejscach matrycy ryzyka uzyskają wartość taką samą jak projekt wyczerpujący limit 15 % dla grupy A lub 4% dla grupy B, zostają one włączone do próby projektów objętych kontrolą na miejscu.
Przykład: Dla populacji 100 projektów z grupy B pierwsze 5 projektów obarczonych najwyższym ryzykiem poddanych zostanie kontroli. Jednak projekty nr 6 oraz 7 uzyskały identyczny wynik w toku przeprowadzonej analizy ryzyka – 88%. W takim przypadku kontroli poddaje się 7 projektów.

2.3. Metoda losowa

Wybór projektów metodą losową może zostać przeprowadzony z wykorzystaniem programów komputerowych np. arkusza kalkulacyjnynego EXCEL (MS Office).
Metodą losową wytypowanych zostanie odpowiednio 5% projektów z grupy A oraz 1% projektów z grupy B.
Wartości liczbowe ilości projektów poddanych kontroli przeliczane z wartości procentowych należy zaokrąglić w górę do pełnych jedności.

Część III Uwagi końcowe

Załącznikiem do protokołu z wyboru jest matryca ryzyka.
Protokół z wyboru ofert podpisują wszystkie osoby uczestniczące w ocenie ryzyka.
Każda ze stron protokołu z wyboru oraz matrycy ryzyka jest parafowana przez osobę ją sporządzającą.

ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 061 626 61 00, fax 061 626 61 03
www.wrpo.wielkopolskie.pl, e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl